

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Marcus 6, 1 - 6
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Votum**
2. **Zegengroet**
3. **Zingen : Psalm 18 : 1 en 10**
4. **Lezing van de wet**
5. **Zingen : Gezang 156 : 1 - 4**
6. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
7. **Schriftlezing : Jeremia 11**
8. **Zingen : Psalm 5 : 6, 8 en 9**
9. **Tekst : Marcus 6 : 1- 6**
10. **Zingen : Psalm 118 : 8 en 9**
11. **Dankzegging en voorbede**
12. **Dienst van de offeranden**
13. **Slotzang : Psalm 46 : 2 en 3**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Als het gaat om public relations dan heeft onze Heer Jezus Christus het toch vaak niet slim aangepakt. Neem nu de geschiedenis van vanmorgen. Onze tekst begint met de woorden: Hij vertrok weer. Dat was toch niet slim zou je zo zeggen. Want Hij had net daarvoor een onvoorstelbaar wonder gedaan. Hij had het dochttertje van Jairus opgewekt uit de dood. Maar in plaats van die fantastische daad te gebruiken om zijn populariteit te vergroten, had Hij de mensen die de opwekking hadden meegemaakt, op het hart gedrukt hier verder met niemand over te praten (Marcus 5,43).

Hij had juist het tegenovergestelde moeten doen zou je zeggen. Hij had de mensen moeten aansporen om hierover te vertellen. Dit teken van Christus macht moest bekend worden aan alle mensen, zodat zij Hem zouden gaan geloven. En Christus had juist daar moeten blijven. Dan had Hij de bewondering van de mensen in ontvangst kunnen nemen. Ook zijn leerlingen moeten zich hierover verwonderd hebben. Waarom zou Christus toch de mensen verboden hebben om hierover te praten. Christus is toch gekomen om mensen gelukkig te maken en uit hun ellende te verlossen. Hij zou razend populair kunnen worden als Hij nog meer doden zou opwekken. Wat zou Hij die rouwende mensen gelukkig maken! Denken jullie ook niet, jongens en meisjes. Wat zouden de mensen het fijn hebben gevonden hebben als de Here Jezus hun doden weer levend zou hebben gemaakt. Maar toch doet Hij dat niet.

Maar waarom eigenlijk niet? Als je nu de God van de liefde bent en je kunt zoveel mensen gelukkig maken, is het dan niet gemeen als je dat toch niet doet? Als ik weet hoe ik iemand kan helpen als die een hartaanval krijgt en ik doe het niet. Zouden de mensen daar dan niet terecht kwaad van spreken. Zeker als die persoon overlijdt, omdat ik niets heb gedaan. Ja, misschien zou ik wel worden aangeklaagd en de gevangenis in moeten. Ik weet dat niet, maar ik zou het ook niet vreemd vinden als dat zou gebeuren. Waarom zou de Here Jezus dan niet mensen helpen, als Hij dat wel kan?

De leerlingen zullen wel razend enthousiast zijn geweest in die tijd. Want zij zagen de grote wonderen die Jezus deed. Ze zagen ook dat Hij steeds beroemder werd en dat steeds meer mensen Jezus gingen volgen. Overal in het land spraken de mensen over hun Heer. Er gebeurde iets in het land. De mensen kregen weer hoop op een beter leven. De mensen werden weer enthousiast. Wat is het fantastisch als mensen weer hoopvolle

mensen worden. Als een deken van negatieve gevoelens van de mensen wordt afgetrokken en de mensen weer verwachtingen krijgen van het leven. Zoveel positieve energie in het land. Dat werkt aanstekelijk. En je vraagt je af, waar dit op uit gaat lopen. Wat voor mooie dingen er nog meer gaan gebeuren.

Maar Christus zoekt de mensenmassa niet op. Hij lijkt er niet op uit om toegejuicht te worden. Hij gaat naar Nazareth. Daar waar zijn moeder, broers en zussen wonen. Mogelijk hebben ze gedacht dat Jezus wat rust wilde zoeken in de kring van zijn familie. Nee, ik geloof dat de reden voor het vertrek van de Heer naar zijn vaderstad te maken heeft met het onderwijs dat zijn discipelen nodig hebben. Discipelen die vol zijn van enthousiasme en verwachtingen. Die min of meer zweven en voor het nodig is dat ze weer met beide voeten op de grond komen te staan. De leerlingen moeten geconfronteerd worden met hetgeen voor hun nu ondenkbaar is: namelijk dat er in Israël ook afstand en ongehoorzaamheid is ten opzicht van Christus, hun Heer.

De Heer Jezus Christus brengt dus maar niet een privé bezoek aan zijn familie. Dat blijkt wel op de sabbat. Want in de synagoge van het stadje gaat Hij de mensen onderwijzen. Al die mensen die Hij van kindsbeen heeft gekend en die Hem hebben zien opgroeien. Die hebben gezien hoe Hij gespeeld heeft en hoe Hij bij het ouder worden steeds meer het vak van timmerman van zijn vader leerde. Natuurlijk hebben de mensen in Nazareth ook gehoord over de wonderen die Jezus allemaal heeft gedaan. Maar ja, voor hun blijft Jezus de zoon van Jozef en Maria die ze in hun midden hebben zien opgroeien. En misschien waren de bewoners van Nazareth het er wel met elkaar over eens dat dat kind van Jozef en Maria maar een eigenaardig kind was. Zo braaf. Zo serieus. Zo met de dingen van God en het geloof bezig. Een kind moet spelen en van tijd tot tijd kattenkwaad uithalen. Maar Jezus was maar een vreemde.

En nu staat dit vreemde kind dat een man geworden is in hun midden. En Hij geeft hun onderwijs. Maar niet een onderwijs zoals ze dat wel gewend zijn. Nee, Hij spreekt op zo'n manier dat alle mensen er niet aan ontkomen om verwonderd te zijn over zijn kennis en wijsheid. En dat roept vragen op in de harten van deze mensen. Maar het zijn geen open vragen. Waarbij hun hart open staat voor ieder antwoord. Er zijn wel vragen, maar ze hebben geen echte behoefte aan een antwoord waar Hij deze kennis en wijsheid vandaan heeft. Ze hebben geen behoefte aan een antwoord op de vraag hoe Jezus in staat is om al die wonderen te doen, waarvan ze gehoord hebben. Ze horen het, ze zien

het, ze zijn getuigen van de wijsheid en kennis van Jezus, ze hebben gehoord over de wonderen, en de vragen dringen zich onmiskenbaar aan hen op, maar ze willen het antwoord, het enige logische antwoord dat te geven is, niet horen. Ze willen niet geloven dat deze jonge man meer is dan de zoon van Maria, de timmerman, de broer van Jakobus en Joses, Judas en Simon.

Op zich zijn deze aanduidingen van zijn moeder, zijn broers en zussen, en zijn beroep niet negatief bedoeld. Ze noemen gewoon wat ze over Jezus weten. Dat Jozef hier niet genoemd wordt, is waarschijnlijk te verklaren uit het feit dat Jozef al overleden is. Maar deze kennis is een obstakel om te geloven dat Jezus meer is dan wat ze weten.

En de inwoners van Nazareth nemen aanstoot aan Christus. Dat hoeft niet gelijk te betekenen dat ze Jezus verwerpen. Als de leerlingen bij de gevangenneming van de Here uit de hof van Getsemané vluchten wordt dezelfde typering gebruikt. Er is ergernis over een mens die anders is dan je hem wilt hebben. De discipelen wilden in de hof een Meester zien die zijn kracht toonde aan de mensen die Hem gevangen kwamen nemen. Waarom doet Christus die zoveel macht heeft nu niets? Waarom komt Hij niet voor zichzelf op? En hier ergeren de mensen zich aan Jezus, omdat Hij niet de plaats in neemt die zij voor Hem hebben gereserveerd. De plaats van een gewone timmerman in het stadje Nazareth. Een timmerman die als oudste kind de zorg op zich neemt voor zijn moeder en de andere leden van de familie. En die niet een beetje met zijn wijsheid en macht te koop loopt. Het verhaal loopt niet uit op een conflict, maar op ongelooft.

Een opvallend gegeven dat typisch bij zulk gedrag van mensen hoort is dat ze wel over Jezus spreken, maar niet tot en met Hem. Tegenover elkaar durven ze wel hun ergernis te uiten, maar ze hebben niet de moed om Jezus zelf aan te spreken. Met het risico dat Jezus met zijn wijsheid je op je plaats zal zetten. Maar ze ontkomen niet aan de confrontatie met Jezus. Want zij richten het woord wel niet tot Hem. Maar Hij richt wel het woord tot hen. En uit zijn woorden blijkt dat Hij wel weet wat er in de harten van de mensen leeft. Ze kennen Hem. Maar Hij kent hen ook. Hij is opgegroeid tussen deze mensen. Hij weet wie er aardig en wie er onvriendelijk zijn. Hij weet wie hartelijk zijn en wie nors. Hij weet wie er open staan voor nieuwe dingen en wie nergens voor open staan. En Christus gaat gelijk op hun ergernis is. Hij zegt: 'Nergens wordt een profeet zo miskend als in zijn eigen stad, onder zijn verwanten en huisgenoten.' Jezus zegt letterlijk: "niet is een profeet ongeëerd, indien niet in zijn vaderstad.." Dat is een lastige

zin met een dubbele ontkenning. Positief gezegd, betekent het: als een profeet in zijn vaderstad wordt geëerd, dan is hij nergens ongeëerd. Nergens is een profeet meer ongeëerd dan in zijn vaderstad. Voor bekenden is het vele malen moeilijker om in die mens die ze zo goed kennen, meer te zien dan alleen die mens. Als je iemand niet kent dan wordt je beeld van die ander puur bepaald door wat je op dat moment van iemand meemaakt. Is de eerste kennismaking met Jezus er één waarin Hij een zieke geneest of zelfs een dode weer tot leven brengt, dan is dat alles wat je van Hem weet, en dan is het ook een stuk gemakkelijker om in Hem te geloven. Maar als je uit Nazareth komt en je met elkaar kwaad hebt gesproken over het feit dat Hij maar een vreemd kind was. Of als zijn vader Jozef inderdaad gestorven is. Dan het je het er met elkaar over gehad dat Hij zijn moeder en de rest van het gezin in de steek heeft gelaten om te werken aan zijn eigen populariteit. Ja, dan is het die jongen in de bol geslagen. Dan kan die jongen nooit de Zoon van God zijn. Dan kan die jongen nooit de Messias zijn. Nee als iemand zelfs in zijn vaderstad als profeet erkend wordt, dan zullen ze in andere steden helemaal geen problemen hebben Hem als profeet te erkennen.

De discipelen hopen op een triomftocht voor Jezus. Een tocht die eindigt op een troon in de stad van David, Jeruzalem. En ze zien allerlei tekenen dat die verwachting gerechtvaardigd is. Maar de manier waarop de mensen in Nazareth hun Heer tegemoet zijn getreden moet de discipelen weer met beide benen op de grond zetten. Het zou wel eens geen triomftocht kunnen worden. Het zou wel eens zo kunnen zijn dat de weerstand van de mensen tegen Jezus gaat groeien als ze Hem beter zullen leren kennen. Als ze zullen gaan ontdekken dat Hij niet hun wensen gaat vervullen. De terugtrekkende beweging van eigen omgeving is tekenend voor de verwerping die een profeet te wachten staat en die Jezus tegemoet ziet. Zelfs zijn broers, zussen en verdere familie scharen zich niet rond Hem. Het zijn leerlingen die Hem volgen. En daarom noemt Hij zijn leerlingen zijn familie. Zoals de Here dat ook met zoveel woorden in Marcus 3,31-35 heeft gezegd. Daar wordt gesproken over Maria en de broers van de Here Jezus. Die willen blijkbaar Jezus spreken en ze vragen omstanders om aan Jezus duidelijk te maken dat ze Hem moeten spreken. Mensen zeiden tegen Hem: 'Uw moeder en uw broers staan buiten en zoeken u.' Maar Christus zei niet: 'O, dan moet ik snel naar buiten om ze te begroeten.' Nee, Hij antwoordde: 'Wie zijn mijn moeder en mijn broers?' En Hij keek

vervolgens om zich heen en zei toen tegen die mensen: ‘Jullie zijn mijn moeder en mijn broers. Want iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en zus en moeder.’

Uit deze woorden van de Here Jezus blijkt hoe zeer Hij uit een andere wereld komt en met een andere wereld bezig is. De inwoners van Nazareth en zijn familie willen Hem in de wereld vasthouden waarin Hij is opgegroeid, maar Christus maakt duidelijk dat dat voor Hem geen optie is.’ Hij is niet gekomen om de wil van mensen te doen. Zelfs niet die van zijn moeder, broers, zussen of van de inwoners van het stadje waarin Hij is opgegroeid. Al deze mensen kunnen nog wel iets van Hem vinden en een claim op Hem leggen, maar Hij heeft zijn eigen programma en Hij zal dat uitvoeren. Zonder zich daarbij tegen te laten houden door wie dan ook.

Precies zoals iedere andere profeet. Jeremia stuitte ook op veel weerstand. Mensen hadden grote moeite met hem en probeerden hem in het gareel te krijgen. Maar Jeremia liet zich alleen leiden door de opdrachten van de Here. En wat de mensen daar van vonden deed er niet toe. En het is de roeping van Christus om verworpen te worden. Dat is de les die Christus hier zijn leerlingen wil leren. omdat Hij geen aanzien heeft in de ogen van de zijnen die op dit moment niet bereid zijn te erkennen, dat Hij méér is dan de hun bekende mens uit eigen omgeving.

Het feit dat de inwoners van Nazareth Jezus niet wilden zien als iemand die meer is dan blijkt wel uit het feit dat Christus in Nazareth geen enkel wonder kon doen dat een paar zieken de handen opleggen en deze genezen. Jezus kan hier geen grote wonderen doen. Niet uit onvermogen, want Hij geneest enkelen. Maar Hij kan niet veel mensen genezen, omdat ze niet tot Hem komen. De wachtkamer van de dokterspraktijk van de Here Jezus blijft zo goed als leeg.

Verwondering bij de Here Jezus. Slechts op 1 andere plaats. Over het geloof van een niet-jood (Mt. 8,10). Hier vanwege het ongeloof van de meest nabije volksgenoten. De Here Jezus is verwonderd over dit ongeloof. Niet zijn krachten zijn verbazingwekkend, maar hun ongeloof.

Midden in een tijd waarin het aantal volgelingen snel groeit, laat de Here Jezus aan zijn leerlingen zien, dat het niet allemaal ‘hosanna’ is wat de mensen van Hem denken. Kijk maar naar Nazareth. En wat er in Nazareth gebeurd is, zal straks ook op allerlei andere plaatsen gebeuren. Want zo gaat het met profeten. Dit is wat zij te verwachten hebben van hun eigen volk. Ongeloof.

En dat is wat er nog altijd speelt als het gaat over Jezus van Nazareth. Wat geloven we van Hem. Veel mensen vinden Hem een interessant figuur uit de geschiedenis, maar niet meer. Anderen belijden Hem als hun heer. In ieder geval met de mond. Maar dat betekent niet automatisch dat ze Hem ook echt erkennen als hun Heiland. Dat ze om het zo te zeggen, ook in de wachtkamer van Christus zitten. Want we kunnen zeggen in Hem te geloven, maar dat wordt pas geloofwaardig als we ook werkelijk wat van Hem verwachten. Er gaat een kredietcrisis over de wereld met alle gevolgen van dien. Mensen verliezen hun baan. En dat geldt niet alleen in andere landen, maar dat geldt ook voor ons eigen land. En broeders en zusters hebben er aan den lijve mee te maken. Voor anderen dreigt mogelijk ontslag. En hoe gaan we daar nu mee om? Raken we in paniek? Hebben we slapeloze nachten? Of geven we deze zorg in de handen van de Here. Die beloofd heeft voor ons te zorgen. Of als we met ziekte of andere moeiten te maken. Hoe gaan we daar mee om? Kunnen we dat in geloof overgeven aan onze Heer Jezus Christus. Hij wil graag voor ons zorgen. De krachten die Hij hier op aarde heeft getoond, die heeft Hij nog altijd. Nu heeft Hij niet beloofd dat iedere zieke weer gezond zal worden. Maar Hij heeft wel beloofd dat Hij bij ons zal zijn en ons de kracht zal geven die nodig is. Want uiteindelijk wordt juist in deze moeiten ons geloof gezuiverd en versterkt. Juist in zulke moeiten blijkt of we ons leven werkelijk op Hem bouwen en van Hem alles verwachten wat we voor lichaam en ziel nodig hebben. In nu hoeven we dit geloof in Christus' zorg niet in eigen kracht op te brengen, maar komt Christus ons ook hierin tegemoet. Want juist daarvoor heeft Hij zijn Geest uitgestort in ons midden en in onze harten. Zodat wij in Christus geloven en wij zijn ware broers en zussen zijn.

Amen